

2018 | Φάση 2 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΕΠΑ.Λ.

Μ. Δευτέρα 2 Απριλίου 2018 | Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

I. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η Δραστηριότητα

Αγαπητοί συμμαθητές και συμμαθήτριες,

Ο συντάκτης του κειμένου παραθέτει τις απόψεις του σχετικά με το φαινόμενο της αλλοτρίωσης. Αρχικά, αναφέρει ότι η τεχνολογική εξέλιξη χαρακτηρίζει τη σύγχρονη εποχή. Μέσα από παραδείγματα, τονίζει ότι η πρόοδος των επικοινωνιών εκμηδενίζει τις αποστάσεις και διαδίδει ταχύτατα την πληροφορία. Ωστόσο, ο άνθρωπος των πόλεων αποξενώνεται από το συνάνθρωπό του, παρά την εξέλιξη, βιώνοντας εντονότερα από ποτέ τη μοναξιά. Στη συνέχεια, ο συγγραφέας επισημαίνει τη χαλάρωση ακόμη και του οικογενειακού δεσμού, ενώ θεωρεί ότι η παθητικοποίηση του ατόμου χαρακτηρίζει το σύγχρονο τρόπο ζωής. Άλλωστε, ο άνθρωπος σήμερα επιδιώκει τη σύναψη επιφανειακών διαπροσωπικών σχέσεων και αρκείται σε αυτό. Παράλληλα, ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι οι ειλικρινείς σχέσεις μετατράπηκαν σε σχέσεις συμφέροντος και ότι η αληθινή φιλία βασίζεται στην ολοκληρωτική αφοσίωση στον άλλον. Τέλος, συμπεραίνει ότι ο άνθρωπος δεν μπορεί να πορευτεί στη ζωή αποκλειστικά με τον ορθολογισμό.

Ευχαριστώ

2018 | Φάση 2 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

2^η Δραστηριότητα

- α) Η παράγραφος αναπτύσσεται με **παραδείγματα** τα οποία στηρίζουν την άποψη της θεματικής περιόδου ότι οι άνθρωποι σήμερα είναι κοντά ο ένας στον άλλο, παρά τις αποστάσεις που τους χωρίζουν. Τα παραδείγματα εντοπίζονται στο χωρίο: «Να μιλά προσωπικά ... του τεχνικού πολιτισμού».
- β) **Ενεργητική Σύνταξη:** Η πραγματική φιλία προϋποθέτει ή, καλύτερα απαιτεί μια ολική στροφή, ένα ολόκληρο δόσιμο του ανθρώπου προς τους άλλους. Τη χρησιμοποιεί ο συγγραφέας για να δώσει **έμφαση στο υποκείμενο των ρημάτων** «Η πραγματική φιλία».
- Παθητική Σύνταξη:** Μια ολική στροφή, ένα ολόκληρο δόσιμο του ανθρώπου προς τους άλλους προϋποτίθεται ή, καλύτερα απαιτείται από την πραγματική φιλία.
- γ) **Κυριολεκτική σημασία:** Τα χάσματα που δημιουργήθηκαν στο έδαφος μετά το σεισμό ήταν επικίνδυνα.
Μεταφορική σημασία: Η κατανόηση αποτελεί τον καλύτερο τρόπο γεφύρωσης του χάσματος των γενεών.
- δ) i. «...που ο άνθρωπος άλλων εποχών δεν μπορούσε καν να το **αντιληφθεί /συνειδητοποιήσει.**»
- ii. «Παρά την κατά θαυμαστό τρόπο συντόμευση ή καλύτερα **εκμηδένιση /ανυπαρξία** των αποστάσεων...»
- iii. «Στη νέα μορφή της ζωής, αυτής που είναι **αποτέλεσμα /συνέπεια** της βιομηχανικής ανάπτυξης...»

2018 | Φάση 2 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

3^η Δραστηριότητα

Προσφώνηση: Αγαπητοί συμμαθητές και συμμαθήτριες,

Πρόλογος: Με αφορμή την εκδήλωση που διοργάνωσε το σχολείο μας, θα ήθελα να διατυπώσω κάποιες σκέψεις μου όσον αφορά το θέμα της αλλοτρίωσης και να διερευνήσω τους λόγους που συνθέτουν αυτό το φαινόμενο. Όσοι ζούμε στην πόλη επηρεαζόμαστε σημαντικά από τους έντονους ρυθμούς της καθημερινότητας που δεν αφήνουν περιθώρια για σκέψη και προβληματισμό. Απομακρυνόμαστε, λοιπόν, όλο και περισσότερο όχι μόνο από τον εαυτό μας αλλά και από το συνάνθρωπό μας, γινόμαστε εσωστρεφείς και απομονωνόμαστε. Έτσι, η ποιότητα ζωής στα σύγχρονα αστικά κέντρα υποβαθμίζεται και ο άνθρωπος μοιάζει εγκλωβισμένος, χωρίς διέξοδο.

Κύριο Μέρος: Αίτια Αλλοτρίωσης

- Ο απρόσωπος τρόπος ζωής στα μεγάλα αστικά κέντρα όπου κυριαρχεί το υλιστικό πνεύμα. Ο άνθρωπος γίνεται επιφυλακτικός, διστάζει να επικοινωνήσει ουσιαστικά με το συνάνθρωπό του, καθώς ενεργεί με βάση τη χρησιμοθηρία, την αναζήτηση του κέρδους.
- Η γενικότερη κρίση θεσμών και αξιών που διέπει τη σύγχρονη εποχή καθιστά έντονο το έλλειμμα ανθρωπιάς. Δεν υπάρχει αληθινό ενδιαφέρον για το συνάνθρωπο, κυριαρχεί η παθητικοποίηση και ο ατομικισμός.
- Η απομάκρυνση από την παράδοση, τα ήθη και τα έθιμα του τόπου. Ο άνθρωπος παύει να συνδέεται με τις συνήθειες του παρελθόντος που τον φέρνουν πιο κοντά με τους συνανθρώπους του.
- Η βία και η εγκληματικότητα που παρατηρείται στις μεγαλουπόλεις εντείνει την τρομοκρατία και την καχυποψία μεταξύ των πολιτών.
- Η εντατικοποίηση της εργασίας και ο ελάχιστος ελεύθερος χρόνος που έχει στη διάθεσή του ο εργαζόμενος. Η καταφυγή στη νόθη ψυχαγωγία (τηλεόραση, ηλεκτρονικά παιχνίδια, μέσα κοινωνικής δικτύωσης) συχνά απομονώνει τον άνθρωπο και του στερεί την επαφή του με το συνάνθρωπο.
- Τα καταναλωτικά πρότυπα που προβάλλουν τα ΜΜΕ επηρεάζουν αρνητικά την ψυχολογία του ατόμου που επιδιώκει την ταύτισή του με αυτά. Ξεχνά ποιες πραγματικά είναι, ποιες είναι οι ανάγκες του και οι προτεραιότητες που πρέπει να θέσει στη ζωή του ώστε να είναι ισορροπημένος.
- Το χαμηλό πνευματικό επίπεδο και η έλλειψη κριτικής ικανότητας. Ο άνθρωπος χάνει την αυτοκυριαρχία του, την ελευθερία βούλησης.

2018 | Φάση 2 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

Επίλογος: Είναι, λοιπόν, φανερό ότι το φαινόμενο της αλλοτρίωσης είναι ιδιαίτερα σύνθετο. Ωστόσο, η συνειδητοποίηση των διαστάσεων και των μηχανισμών της, μπορεί να οδηγήσει στον περιορισμό του φαινομένου. Αποτελεί επιτακτική ανάγκη να επαναπροσδιορίσουμε τη στάση μας προς το συνάνθρωπο και μέσα από συλλογικές διαδικασίες να διασφαλίσουμε την κοινωνική συνοχή.

Αποφώνηση: Ευχαριστώ για την προσοχή σας

II. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η Δραστηριότητα

Ανέκαθεν, οι Έλληνες ήταν ένας λαός που φημιζόταν για αρετές όπως η ευγένεια, η φιλοξενία, η αλληλεγγύη, η φιλία. Με αυτές ακριβώς τις αρετές μεγάλωσε και η συγγραφέας η οποία τώρα, σε μεγάλη πια ηλικία, βιώνει την αποξένωση στην πόλη, γεγονός που την προβληματίζει. Γι' αυτήν οι Έλληνες έχασαν την αυθεντικότητά τους και φαίνεται να έχουν υιοθετήσει ξενικές συνήθειες. Είναι πια εσωστρεφείς και τυπικοί στις σχέσεις τους και έχουν χάσει την κοινωνικότητα που τους χαρακτήριζε. Η συγγραφέας, λοιπόν, μέσα από αυτή τη φράση φαίνεται να διαπιστώνει μια νέα πραγματικότητα για τα ελληνικά δεδομένα.

2^η Δραστηριότητα

- α) Σχήματα λόγου: Παρομοιώσεις: «θυμίζει κατάστρωμα βαποριού», «μοιάζει διάδρομος», «Στέκεται μπροστά του σαν κολόνα πάγου» Μεταφορά: «Εκεί που θα κουρνιάσει...» Ειρωνεία: «Εσωτερικά τα λένε...δρόμο», «... μπαλκόνι που ζώνει... βαποριού», «η κάθε κάμαρα... διάδρομος», «Πως επιπλώνεται... της μόδας», «Η απόσταση... στον τοίχο».
- β) Αφηγητής πρωταγωνιστής – αυτόπτης μάρτυρας στα γεγονότα, με εστίαση εσωτερική και περιορισμένη γνώση, εφόσον πρόκειται για αφήγηση από συγκεκριμένη οπτική γωνία. Το είδος του αφηγητή μαρτυρά η χρήση πρώτου

2018 | Φάση 2 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

προσώπου “κι εγώ τώρα κάθομαι..”, “ξέρω όμως τη φωνή τους..”, “Ξέρω της διπλανής μου”, “Η ζωή μου μέσα σ’ αυτή την πολυκατοικία”.

- γ) Ο ευθύς λόγος εντοπίζεται στο σημείο “ - Κυρία μου...να ντύνεται μόνο του”. Η χρήση του ως στοιχείο προφορικότητας προσδίδει ζωντάνια και αμεσότητα στην αφήγηση.

3^η Δραστηριότητα

Ο σύγχρονος τρόπος ζωής στα μεγάλα αστικά κέντρα αποδεικνύεται τις περισσότερες φορές δύσκολος και καταπιεστικός για τον άνθρωπο, ο οποίος αναζητεί τρόπο διαφυγής. Αρχικά, η συνειδητοποίηση του προβλήματος είναι ιδιαίτερα σημαντική. Ο άνθρωπος δηλαδή χρειάζεται να αντιληφθεί ότι η έντονη καθημερινότητα επιδρά αρνητικά στην ψυχολογία του. Η επαφή του με οικεία πρόσωπα και η ουσιαστική επικοινωνία του μαζί τους οπωσδήποτε αποτελεί βασικό τρόπο βελτίωσης των συνθηκών της καθημερινότητάς του. Παράλληλα, η επαφή με τη φύση και η ψυχαγωγία μπορεί να παίξει καταλυτικό ρόλο στον περιορισμό των αρνητικών συναισθημάτων μοναξιάς που βιώνει ο σύγχρονος άνθρωπος. Τέλος, η υιοθέτηση υγιών προτύπων που είναι απαλλαγμένα από το πνεύμα του καταναλωτισμού φέρνει τον άνθρωπο πιο κοντά στις αξίες και τα ιδανικά που τόσο έχει υποβαθμίσει.